

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keверberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

ALTERNATIEF?! KOM NOU!

BIJENKOMSTEN, STUDIEDAGEN, CONGRESSEN, artikelen in serieuze kranten... met het woord „alternatief” kan men er tegenwoordig uit de voeten. Er mocht eens iets inzitten, zo redeneren sommigen en dat is dan aanleiding om volstrekt eenzijdig zich te verdiepen in warrige theorieën waaraan elk strikt wetenschappelijk bewijsmateriaal ontbreekt. Interessant? Ja, misschien wel omdat men zich bewust wordt van de vele vermommingen van wat zich slecht met een goede gezondheid verdraagt.

Het komt ons voor, dat de acupunctuurkoorts aan het minderen is, maar toch is nog altijd het getal dergenen, die geloven dat men met naaldenprikkerij de mensheid kan genezen niet gering. Staatssecretaris Hendriks heeft beloofd dat er een wetenschappelijk rapport over de waarde van de acupunctuur, bijvoorbeeld voor verdovingen, zal worden uitgebracht.

Een aantal onbevoegden dat zich op de een of andere wijze wat kennis heeft vergaard is inmiddels druk in de weer met de naalden. Zoals men in de kolommen van ons maandblad heeft kunnen lezen wordt hier en daar opgetreden tegen deze gevaarlijke prikklustigen. Die overigens ook graag van de gelegenheid gebruik maken om zich onder het hoedje alternatief te verschuilen.

Het is typerend welke snelle gedaante-
verwisselingen het gilde van de onbevoegden wel ondergaat. Een tijd lang was het al paranormaal wat de klok sloeg, waarbij men inhaakte om de overigens wel begrijpelijke reactie op de snelle ontwikkeling van de natuurwetenschappen en van de techniek: het is verleidelijk dan te vluchten in het occulte, het wazige, het schimmige, het onbegrijpelijke. En Shakespeare is altijd wel goed voor een passend citaat. Zoals het woord uit zijn Hamlet: Er zijn meer dingen tussen hemel en aarde, Horatio, dan waarvan gij droomt in uw filosofie. En dat was de periode dat de paranormale genezer zijn koren zag bloeien.

Er zijn nog meer voorbeelden te vinden. Zoals de „populariteit” van de aardstralen — een hoogtij-periode voor de wicelroede-mannetjes en de verkopers van waardeloze kastjes om de aardstralen te „neutraliseren! Kennelijk een gedachte-

Op congres te ZWOLLE bleven randgebieden der geneeskunst de randgebieden

„DE RANDGEBIEDEN ZIJN afgelopen zaterdag de randgebieden gebleven. De wetenschap is geen ogenblik van haar plaats gekomen”. Dit concludeerde een redacteur van NRC Handelsblad, die op 11 oktober te Zwolle het congres over de randgebieden der geneeskunst bijwoonde. Het congres werd georganiseerd door de Kon. Ned. Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst.

AAN HET VERSLAG in het dagblad Trouw over deze bijeenkomst ontleen wij het volgende.

Voor zover een verkenning ook een gedachtenwisseling inhoudt, is dat grotendeels mislukt. In de sectie-vergadering over acupunctuur (de Chinese naaldpriktechniek) bleek daar geen tijd voor over te blijven, in de sectie over antroposofische geneeskunde was het zelfs niet eens de bedoeling: daar werd alleen maar informatie verschaft.

Toetsing

De derde sectie, over homoeopathie, leverde een concreet resultaat. De homoeopaten, aangevoerd door de Amsterdamse privaatchef Van 't Riet, zegden medewerking toe aan een wetenschappelijke toetsing van hun resultaten. Principieel bleef ook daar de situatie uitzichtloos. Dokter van 't Riet zette het systeem uiteen hoe ziekteverschijnselen homoeopatisch aangepakt worden met minieme hoeveelheden van een geneesmiddel dat in grotere doses juist diezelfde verschijnselen veroorzaakt.

spinsel, die aardstralen, in een tijd toen radio en röntgen-stralen gemeengoed waren geworden. Slimme jongens bedachten de aardstralen en trokken, om het op z'n Vlaams te zeggen hun plan: met wicelroede en aardstralenkastjes ging men de boer op om de goëgemeente een flinke stuiver lichter te maken. Een officiële wetenschappelijke commissie heeft zich de moeite gegeven om een rapport over aardstralen samen te stellen: het viel vernietigend uit. De aardstralen waren er niet.

Een tijd lang ook, en we hebben er onlangs nog eens aan moeten denken ter gelegenheid van een jubileum van de vereniging waarin de reformwinkels zijn verenigd, was het één natuurgenezer ál natuurgenezer wat de klok sloeg. De mensheid wilde terug naar kruiden — die uiteraard wel degelijk een geneeskrachtige

En de Leidse farmacoloog prof. dr. E. L. Noach demonstreerde dat dat systeem wetenschappelijk en logisch volstrekt in de lucht hangt, wat niet betekende dat het in de praktijk niet soms verrassend goed zou werken. Discussie is bij een dergelijke stand van zaken ook niet goed mogelijk. Maar de resultaten zullen dus nu systematisch worden bekeken.

De beperkte keuze van in Zwolle behandelde randgebieden was onder andere bepaald door de omstandigheid dat op deze drie terreinen wel erkende artsen werkzaam waren, zij het dat ze zich weinig bezighouden met wat ze op de universiteit hebben geleerd. Men kon deze verkenningen uitvoeren in eigen kring, zonder al te omstreden figuren te laten optreden.

Duistere filosofie acupunctuur

DE ENIGE NIET-MEDICUS was de Belgische acupuncturist Struelens, die ook in Nederland heeft gewerkt, zij het steeds onder medisch toezicht en verantwoordelijkheid. Dat acupunctuur als pijnbestrij-

VERVOLG OP BLZ. 42

werking kunnen hebben, ook al is de dosering minder gemakkelijk dan met het fabrieksmatig vervaardigde geneesmiddel — en een heirleger van charlatans beijverde zich om op de trom te slaan voor „de natuur”. En verdiende er dik geld aan al kwakzalverend. De kruidenkoorts zakte toen een Van de Moosdijk het op een nog niet eerder vertoende schaal aanpakte, op de schandelijkste wijze zieken zijn kruiden peperduur verkocht... en op slot van zaken zijn straf niet ontging.

We zijn nu in een periode terecht gekomen dat de kwakzalverij zich toot met de progressieve mantel van het „alternatieve”. Een mooi woord, stellig. Maar „al draagt een aap een gouden ring, het is en blijft een lelijk ding”. Wedden dat het niet eens zo lang zal duren of de aap komt uit de alternatieve mouw?

RANDGEBIEDEN BLEVEN DE RANDGEBIEDEN

VERVOLG VAN BLZ. 41

ding werkt, staat vast. Er werd een indrukwerkende demonstratiefilm gedraaid van een amandeloperatie bij een medisch student in Rotterdam. Maar het toepassingsgebied bij operaties zal zeer beperkt blijven, meende ook Struelens zelf. De Chinese filosofie achter de acupunctuur, niet alleen voor pijnbestrijding maar voor de totale geneeskunde, bleef voor de buitenstaander ook na de uiteenzetting van J. D. van Buren volstrekt duister. Wel kon de Amsterdamse prof. dr. P. E. Voorhoeve voor acupunctuur als pijnbestrijding wat openingen vinden in de 'officiële' wetenschappelijke theorie over pijn. Dat ook die moderne theorie het verschijnsel pijn nog niet helemaal kan begrijpen, maakt zulke openingen er in ieder geval niet kleiner op.

In de antroposofische sectie ging het bewust niet om confrontatie maar om uiteenzettingen. De aanhangers willen de mens als geheel zien en bij ziekte het kenmerklijk verstoorde evenwicht tussen de onderdelen helpen herstellen. Wat men zich daar praktisch bij moet voorstellen, kwam niet duidelijk uit de verf.

Randgebieden buiten verzekering

DE RANDGEBIEDEN VAN de geneeskunde vallen niet alleen buiten het universitaire onderwijs (op Van 't Riet als prievaat docent na), maar ook buiten de sociale verzekering. Beiden verschijnselen moeten nu maar eens afgelopen zijn, vond VVD-Kamerlid dr. K. van Dijk in een klassiek-liberaal betoog. Hijzelf was overigens in een randgebied probaat van zijn ischias af geholpen. Zowel het betoog als het voorbeeld leverden hem weinig sympathie op van prof. dr. A. de Froe, die het congres sloot met een 'filosofische nabeschouwing'. Het uitoefenen van de geneeskunst is in Nederland volstrekt vrij, zei De Froe. Iedereen mag het doen, en moet het soms zelfs (bijvoorbeeld na een half verdrinken iemand uit het water te hebben gehaald). Er is maar één beperking: wie er zijn beroep van wil maken, moet een diploma hebben. En zo moet het, ter bescherming van de patiënt maar liever blijven.

En wat die ischias betreft, zo zijn er honderden verhalen. En er zijn ook honderden verhalen van mislukkingen. De geneeskunde heeft zich ontwikkeld door zulke verhalen met dergelijke methoden te onderzoeken en in behoorlijke statistieken te toetsen, en dat is ook de manier om verder te komen.

'De' geneeskunde, aldus prof. De Froe, omvat alles wat zieke mensen blijkt te helpen, onafhankelijk van de vraag of we begrijpen waarom het helpt. Niemand

heeft daarvan ooit de grens aangegeven, en aan zo iemand hebben we ook geen behoefte'. Waarom bepaalde dingen helpen, is niet alleen in de 'randgebieden' onduidelijk, maar in heel wat onderdelen van 'de' geneeskunde ook. Wat de discussie met de mensen uit de randgebieden zo onmogelijk maakt, is dat achter hun systemen vaak een theorie staat met een kern van onaantastbaar geworden geloof.

„Oplossing” voor de onbevoegden

PROF. DE FROE kwam, lezen we in NRC Handelsblad nog, met deze „oplossing” voor de onbevoegden:

Geneeskunde uitoefenen als beroep mag alleen door iemand die geneeskunde heeft gestudeerd. Zo is de wet en die wet is er niet ter bescherming van de arts maar van de patiënt. Laat de beoefenaren van de randgebieden het er maar over hebben het artsdiploma te halen — dat is een kleine moeite — daarna kunnen ze hun gang gaan.

Hun gang gaan... meent prof. De Froe dit werkelijk? Wij van onze kant hebben het vertrouwen dat de studie de betrokkenen wel de ogen zal openen voor allerlei hersenschimmen van de randgebieden. (red. MtdK).

Acupunctuur blijkt niet bijster geschikt als narcosemiddel

HET AUREOOL RONDONOM de acupunctuur gaat verbleken. Het ontbreekt niet aan teleurstellingen met deze uit China overgewaaid methode.

„Acupunctuur als narcosemiddel zal zeker in de westerse wereld geen dagelijkse praktijk worden. Dat komt omdat mensen in het algemeen tijdens de operatie nog pijn voelen. Bovendien stelt de westerling zich te passief op tegenover het gebeuren,” zo klinkt de kritische benadering van het spectaculaire onderwerp acupunctuur door de oosters opgeleide acupuncturist Struelens uit België, die onlangs nog in Rotterdam acupunctuur toediende bij een operatie. Hij is een van de weinige niet-artsen, die voor het congres van de Kon. Ned. Mij. ter bevordering van de Geneeskunst te Zwolle officieel was uitgenodigd. Volgens Struelens is een dergelijke voorbereiding van de patiënt voor de operatie essentieel. Desondanks is er tijdens de operatie nog een kritiek moment van paniek bij de patiënt, die de acupuncturist in China niet heeft kunnen vaststellen.

Struelens ziet de acupunctuur dan ook veel meer als middel bij pijnbestrijding. Om het goed te leren, zou men volgens

hem eigenlijk in het oosten in de leer moeten gaan. Naar zijn opvatting hoeft een acupuncturist geen arts te zijn. „Het gevaar bestaat juist”, aldus de Belg, „dat de arts door zijn faculteitsopleiding zware fouten kan maken tegen de ziekte-opvatting van de oosterse geneeskunde”.

Dat acupunctuur als narcosemiddel door de westerse mens slecht wordt verdragen, bevestigt mevrouw J. Overweg, anesthesiste in Amsterdam en medewerker van Struelens, aldus lezen wij in de Haagse Courant. Zij concludeert dat het aanbrennen van de naalden en het werken ermee pijnlijk is. Ook zij had in China geen patiënt daarover horen klagen. Het komt haar voor dat de mensen daar beter pijn verdragen dan bij ons. (Een veronderstelling die reeds eerder is geopperd door deskundigen. red. MtdK).

Mevrouw Overweg, die dankzij Struelens na haar verblijf in China de gelegenheid kreeg om het effect van acupunctuur als narcosemiddel na te gaan, heeft voorbeelden van mensen voor wie acupunctuur bij de operatie te pijnlijk is.

In een geval ging het om een oudere vrouw, die het draaien met de naalden niet verdroeg. De anesthesiste zegt nu dat zij zich tot op dat moment niet had gerealiseerd dat acupunctuur zo pijnlijk zou zijn. Er werd onmiddellijk besloten om over te gaan op gewone narcose.

Een ander geval betrof een operatieve bevalling. Tijdens de operatie ontstonden pijngevoelens en de patiënte werd angstig. Ook deze ingreep moest eindigen met narcose.

Als voorzichtige tegenstander van acupunctuur wijst prof. dr. P. E. Voorhoeve, hoogleraar-directeur van het laboratorium voor neurofysiologie in Amsterdam, op de ontwikkelingen in de grote Chinese prestigeziekenhuizen, waar het aantal ingrepen onder acupunctuur afneemt. Objectieve bestudering van acupunctuur kan volgens hem wel bijdragen tot een beter inzicht in het verschijnsel pijn.

Popmuziek? Pas op de oren

discotheken wordt muziek gespeeld en afgedraaid op een hoog geluidsniveau. Slechts weinigen van de bezoekers zullen zich afvragen of dat harde geluid de oren kwaad doet. De Consumentenbond richtte metingen naar het geluidsniveau in een aantal vaste discotheken, bij twee drive-in discotheken en tijdens enkele popconcerten. Aan de hand van de resultaten werd in het oktobernummer van de Consumentengids ingegaan op het gevaar van hoge geluidsniveaus en de maatregelen die moeten worden getroffen.

**LEDEN,
WERFT LEDEN!**

PSYCHIATER KIJKT TERUG OP ZIJN ANTROPOSOFISCHE TIJD

OOK DE ANTROPOSOFIE kwam aan de orde op het Zwolse congres over de randgebieden der geneeskunde. De Haagsche Courant wijdde van te voren een hele pagina aan het congres. Dankzij de gewaardeerde medewerking van een lezeres kregen wij hierover de beschikking.

Er zijn in Nederland circa vijftig antroposofische artsen.

De antroposoof gaat ervan uit dat de mens behalve zijn lichaam, ook een ziel en een geest heeft. Vanuit die benadering zou de gewone geneeskunde te eenzijdig en te materialistisch zijn. De antroposofische arts bedient zich van een scala van behandelingsmogelijkheden, waaronder uitgebreide kunst- en badtherapieën. Hij gebruikt middelen gemaakt uit kruiden, planten en mineralen.

Maar als patiënten per se gewone geneesmiddelen willen, kan dat ook. Omdat antroposofen geloven in de wedergeboorte van de mens, gaan zij er bijvoorbeeld van uit dat ziekte het gevolg is van een daad uit het vorige leven. Innerlijke disharmonieën maken de mens ziek. Zo zouden ziektes weer een kind helpen zijn weg op aarde te vinden. Een kind belemmeren een ziekte door te maken (door inenting) zou een belemmering zijn in zijn levensontplooiing.

Al laat je een ernstig ziek kind niet aan zijn lot over. De antroposofische arts past dan zijn eigen — volgens hem succesvolle — therapieën toe.

Breekpunt met de antroposofie

DAT MEN DOORGAANS zo weinig hoort over deze alternatieve geneeswijze, komt volgens insiders omdat de antroposofische geneeskunde minder aanleiding geeft tot meningsverschillen dan bijvoorbeeld de homeopathie. Het is dan ook opvallend dat voor het congres te Zwolle geen deskundige tegenstander is uitgenodigd voor dit onderwerp; terwijl de acupunctuur en de homeopathie wel van twee kanten worden belicht.

Daarom vroeg de Haagsche Courant aan de Haagse psychiater C. van der Kroef waarom hij na veertien jaar als volgeling en pleitbezorger van Rudolf Steiner de antroposofische geneeskunde de rug heeft toegekeerd.

Dokter Van der Kroef: „Mijn grote breekpunt met de antroposofie was de polio-vaccinatie bij kinderen. Antroposofische artsen vaccineren alleen dan, wanneer mensen er uitdrukkelijk om vragen. In die tijd hadden we de poliogevallen in Staphorst.

In mijn toenmalige functie als directeur van de Rudolf Steiner-kliniek had ik met mijn collega's een gesprek over de vac-

cinatie. Maar ik stootte op zo'n vaagheid van hun kant, dat ik het tegenover mijn wetenschap en ook tegenover de overheid niet meer verantwoordelijk achtte om het antroposofische standpunt te vertegenwoordigen. Mijn eigen kinderen heb ik onmiddellijk laten inenten.

Antroposofische middelen

ZO'N TWEE À DRIE JAAR voor de vaccinatie-affaire waren er bij dokter Van der Kroef al sterke twijfels gerezen over de resultaten van de antroposofische geneeskunde.

Door mijn antroposofische instelling stond ik, vertelt de Haagse psychiater verder, zeer wantrouwend tegenover de werking van moderne geneesmiddelen.

Ik mocht ze niet verstrekken, omdat ik anders het gevoel zou krijgen dat ik de belangrijke taken die we op aarde moeten uitvoeren, zou belemmeren. Je zou de mens dan uitleveren aan de tegenmacht van Christus. En dat is voor een antroposoof een zeer benauwende gedachte.

Ik had patiënten met zware depressies, die met antroposofische middelen even depressief bleven. Ik ging eerlijk bij mezelf te rade en moest concluderen dat ik die mensen de gewone geneesmiddelen niet mocht onthouden. Een schuldgevoel bekwam me en het duurde jaren voordat ik wist dat de situatie zo niet langer houdbaar was. Ik vond dat er duidelijkheid moest komen.

Ik maakte antroposofische patiënten mee, die in een stadium dat het nog had gekund, een operatie weigerden voor borstkanker. Zij waren zo ingesponnen in de visies van Steiner, dat zij werden belemmerd om de gewone behandeling te ondergaan. Een tijd later ontdekte ik ook dat antroposofen niet altijd zo consequent zijn.

In een antroposofische kliniek in Duitsland lagen de psychiatrische patiënten platgespoten op de bedden.

Idealisme slechte leidsman

DE ANTROPOSOFIE ONTDEKTE ik tijdens mijn artsenstudie. Mijn hoogleraren stelden zich zo onwetenschappelijk en bevooroordeeld tegen de antroposofie op, dat dat voor mij mede aanleiding was om de zaak te onderzoeken. Ik had toen al veel filosofie gestudeerd, waardoor de antroposofie toegankelijker voor me was.

Want antroposofie kun je niet begrijpen als je je niet verdiept in de wereldbeschouwelijke achtergronden en als je geen inzicht hebt in de westerse cultuurgeschiedenis. De humane visie op de mens was voor mij de grote aantrekkingskracht in de antroposofie. In de gewone geneeskunde voelen de mensen zich een nummer. Zij voelen zich op een hoop gegooid in al die grote medische centra.

Als ik nu op mijn antroposofische tijd terugkijk, kan ik zeggen dat idealisme een slechte leidsman is als het gaat om keiharde feiten. Dat heeft mij verscheidene keren geschokt, aldus arts Van der Kroef.

„Voor mij zijn de mededelingen van Steiner op tal van gebieden dermate oncontroleerbaar, dat ik me langzamerhand afvraag of deze grote man verstrikt is geraakt in zijn eigen ideeën. Ik geloof er in dat hij te goeder trouw was. Maat dat neemt niet weg dat je wel in de mist kan verdwijnen. Ook een genie kan ontsperren”, besloot de heer Van der Kroef zijn veelzeggende mededelingen aan het Haagse blad.

Medicamenten met clioquinol

OP HET NIVEAU van de Europese Gemeenschap wordt niet gewerkt aan een verbod op bepaalde stoffen in geneesmiddelen, maar aan bepalingen die van toepassing zijn op de medicamenten in het algemeen. Zo is in mei door de Raad van Europa een richtlijn goedgekeurd over verpakte geneesmiddelen en één over normen en voorschriften voor proeven met verpakte medicamenten.

Onder meer is ook de oprichting van een comité voor verpakte geneesmiddelen in de aanvaarde richtlijn opgenomen. Dit comité moet onder andere de samenwerking van de bevoegde instanties verzekeren bij de controle van aanvragen voor vergunningen voor het in de handel brengen van medicamenten. Het is de bedoeling zoveel mogelijk te voorkomen dat uiteenlopende beslissingen over die vergunningen worden genomen, die op nationaal vlak worden verleend. Dit comité kan eventueel het probleem behandelen dat de Belgische socialist Ernest Glinne bij de Europese Commissie via vragen ahangig heeft gemaakt: de kwestie van de geneesmiddelen die ten doel hebben de spijsvertering te reguleren. In die producten zit clioquinol. Volgens verschillende consumentenverenigingen is die stof gevaarlijk. In de Verenigde Staten en Japan is de verkoop ervan verboden. In tenminste twee lidstaten van de Europese Gemeenschap worden beperkende maatregelen uitgewerkt.

Hoe werkt de apotheek?

EEN VOORLICHTINGSVOUWBLAD met de titel „Hoe werkt de apotheek?” heeft het licht gezien als vrucht van samenwerking van de Kon. Ned. Ministerie van Volksgezondheid en milieuhygiëne. Het vouwblad deelt het een en ander over opleiding en verantwoordelijkheden van de apotheker en de assistenten mee. Ook wordt de controle van recepten behandeld, de vragen die men kan stellen en die de patiënt kan doen. De apothekers verstrekken de vouwbladen aan de patiënten.

DE RANDGEBIEDEN VAN HALVEGAREN

WIM KOESEN, DIE in "Avenue" geregeld over de verschillende vormen van kwakzalverij schrijft en daarbij nogal wat sympathie aan de dag legt voor wat men dan tegenwoordig de „Alternatieve" geneeskunst noemt heeft, voordat op 11 oktober de Kon. Ned. Mij. tot bevordering der Geneeskunst in Zwolle een congres hield over de medische randgebieden, een uitvoerig artikel gewijd aan deze gebeurtenis. Hij vond dat de „happening" overschat werd. Want er werden alleen maar lezingen gehouden over acupunctuur, homeopathie, en antroposofische geneeskunde.

En er is toch zoveel meer, verzucht Wim Koesen. Hij geeft dan een heerlijk lijstje van de randgebieden, die naar hij meent, groter zijn dan de faculteitsgeneeskunst zelf! Die randgebieden herbergen bijvoorbeeld (wij willen dat de lezer van ons Maandblad niet onthouden):

- acupunctuur (oog-, voetzool-, klassieke en elektro-acupunctuur)
- homeopathie
- antroposofie
- iridologie of irisdiagnose
- fytotherapie of kruidengeneeskunde
- paranormale geneeswijzen, variërend van magnetisme en mesmerisme (hypnose, zet Wim Koesen er tussen haakjes bij) tot gebedsgenezing
- celtherapie
- neuraal-therapie volgens Hunecke
- shi-atsu of vingerdruktherapie
- osteopathie, chiropraxis en manuele therapie (behandeling van de wervelkolom)
- bioritmiek (de astrologie in de genezerij)
- biofeedback (bewuste manipulatie van het eigen zenuwstelsel)
- allerlei hatha-, raja- en prana-yogatechnieken
- tai-chi (Chinese bewegingskunst)
- ozontherapie
- behandeling met bloedzuigers
- enzymtherapie
- hormoontherapie
- tientallen massagetherapieën

Uit het artikel in Avenue van Wim Koesen, die het maar raar blijkt te vinden, dat wanneer een arts maar bevoegd is hij vrij is zijn eigen therapieën toe te

passen („Dat de therapieën wel of niet erkend zijn doet er niet toe, hij is de arts, hij is erkend") spreekt weinig sympathie voor de tegenwoordige regeling van de uitoefening van de geneeskunst in Nederland. Hij heeft het over de „clan van artsen". Waar het om gaat, volgens hem, is „dat de westerse geneeskunst, die inderdaad mirakels heeft gewrocht en die we niet meer zouden kunnen of willen wegdenken uit onze samenleving ook andere mogelijkheden in haar buurt zou moeten leren verdragen. We mogen veronderstellen, dat het congres van Zwolle tenslotte toch een bona fide poging is of als zodanig is bedoeld, om het vreemde een beetje dichterbij te brengen". Ja, dat staat er. „Andere mogelijkheden"... In de iris kijken of een naald in de oorlel? Een kruidentheetje of een strijkje over het hoofd?

„Het vreemde een beetje dichterbij"

Toch nog een paar aanhalingen uit het artikel van Wim Koesen in Avenue. Een Amsterdamse hoogleraar, zo vertelde hij, zei onlangs: „Homeopathie is geelzucht genezen met een boterbloem, en celtherapie dat is homeopathie op zijn allergerst".

Een acupuncturistenteam in Bergen (onbevoegd, als wij het wel begrijpen) heeft onder het afspraakbriefje staan: „Wij kunnen niet garanderen dat onze behandeling succes heeft".

Merkwaardig is een uitlating van een onbevoegde (de naam geeft Wim Koesen niet) die naar aanleiding van het congres opmerkte: „Laten we eerlijk zijn. Het woord randgebieden omvat (de onbevoegde genezer is hier aan het woord, red. MtdK) veel goede zaken maar ook afgrijpselijk veel nep. Iedere halvegare, die urine op een winterteent smeert kan zich al verbeelden dat hij een koninkje is in zijn randgebied"...

Onnodige zorg

HET BESTAAN VAN beroepsorganisaties als ordes van geneesheren is niet strijdig met de bepalingen van het EEG-verdrag over het vrije verkeer van personen en het recht van vestiging van beoefenaren van vrije beroepen. Bij de uitwerking van de voorstellen rondom het vrije verkeer van artsen hebben zich geen problemen voorgedaan in verband met de Franse nationale orde der geneesheren.

De Luxemburgse socialist Willy Donde-linger, lid van het Europese parlement, had zich hier blijkens vragen aan de Europese Commissie zorgen gemaakt. Niemand mag in Frankrijk de geneeskunst uitoefenen zonder bij de orde te zijn ingeschreven. De Commissie zegt nu, dat onderdanen uit andere lidstaten die zich in Frankrijk als arts willen vestigen en aan alle voorwaarden voldoen, de gelegenheid moeten krijgen in de orde te worden ingeschreven onder dezelfde voorwaarden als de eigen onderdanen. In voorkomend geval moeten de toelatingsregels worden aangepast.

Critiek op slaapmiddeltjes in VS

BUITEN HET DOKTERSRECEPT om zijn in ons land geen slaappilletjes meer te krijgen. In tal van landen kan men echter nog altijd bij de drogist dergelijke artikelen krijgen. Ook in de Verenigde Staten kent men deze vorm van verkoop over de toonbank van slaapmiddelen. Een onderzoek heeft uitgeezen, dat deze middelen in de voorgeschreven doses vermoedelijk niet helpen tegen slapeloosheid en in grotere doseringen schadelijk voor de gezondheid zijn. Er zijn heel wat merken in de handel die buiten het doktersrecept om vrijelijk kunnen worden verkocht, maar volgens mededelingen aan medici voor een subcommissie uit de Amerikaanse senaat, bevatten ze vrijwel allemaal dezelfde basis-ingrediënten. Daaronder zijn metapyrileen en scopolamine.

Bij de zitting van de subcommissie zei senator Gaylord Nelson van Wisconsin dat de farmaceutische industrie zeker al twaalf jaar in de gelegenheid is gesteld om nu eens te bewijzen dat deze middelen helpen maar daar is nog niets van terecht gekomen. De senator is bekend om zijn kritische houding tegenover de industrie van geneesmiddelen in de Ver. Staten.

In tweederde van de „slapeloosheidsmarkt" wordt voorzien door de merken Sominex en Excedrin-PM, die allebei zonder recept zijn te krijgen. Maar, zo verklaarden medici tijdens de hoorzitting van de senaatscommissie, ze helpen niet bij slapeloosheid wanneer men normale doses neemt. En het is gevaarlijk om er grotere doses van te gebruiken. De New York Times vroeg wat de fabrikanten van Sominex en Excedrin-PM hier nu wel van dachten. Maar ze deden er het zwijgen toe. Geen commentaar.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buijter, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, **Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50